MIELIPIDE

Tietäisinpä, mikä maha minulla on kipeänä.

JAANA NISKANEN MUKAILEE SARJAKUVAN LEHMÄÄ LUKIJALTA-PALSTALLA

LUKIJALTA

Kylmää kyytiä kuntapalveluille

Kokoomusjohtoinen sinipunahallitus päätti kehysriihessään kuntien rahoituksen lisäleikkauksista. Viime syksynä ja nyt tehtyjen päätösten seurauksena hallitus vetäytyy tällä vaalikaudella kuntapalvelujen rahoittamisvastuusta yhteensä 3,4 miljardilla eurolla.

Se on valtava summa ja enemmän kuin hallitusohjelmaan on kirjattu. Hallitus säästää kustannuksista ja seurauksista piittaamatta.

Valtionosuuksien leikkaus iskee kipeimmin sellaisiin kuntiin, joiden tulopohjassa valtionosuuksien merkitys on suuri. Useimmissa kunnissa se aiheuttaa rajuja veronkorotuspaineita.

Muutenkin pidän kummallisena, että epävarmoina talouden aikoina hallitus leikkaa vakaata valtionosuusmomenttia, mutta samalla se kasvattaa epävakaan yhteisöveron merkitystä kuntien rahoituksessa.

Hallitus kehui kehysriihensä jälkeen, ettei heikompiosaisia laitettu säästöjen maksajiksi. Tämä ei pidä paikkansa. Hallitus ei rajannut ruokaa, lääkkeitä ja joukkoliikennettä arvonlisäveron yleiskorotuksen ulkopuolelle. Myös lapsilisät joutuvat leikkuriin, kun hallitus jäädytti indeksikorotukset.

Tarve säästöihin on selvä. Mutta miksi säästöt kohdistuvat erityisesti lapsiin, vanhuksiin ja sairaisiin, jotka eniten tarvitsevat palveluja: päiväkoteja, kouluja sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja? Se tietää terveysasemien ja koulujen sulkemisia, suurempia ryhmäkokoja ja pidentyviä hoitojonoja.

Hallitus jatkaa kuntapolitiikallaan kuntien ja kansalaisten eriarvoistamista. Päättämiään leikkauksia hallitus aikoo osittain korvata tilittämällä kunnille korotetun osan yhteisöverotuloistaan sekä siirtämällä niille jäteveron. Tämä hyödyttää eniten verotulopohjaltaan rikkaampia kuntia, joissa jo nyt kunnallisvero on keskimääräistä alhaisempi.

On nurinkurista leikata tietyntyyppisiltä kunnilta rahat, ja samaan aikaan ennustaa, että niiden talous vaikeutuu. Tästä huolimatta hallitus on aikeissa lisätä kuntien velvoitteita hallitusohjelmansa mukaisesti.

Mielestäni hallitus toimii vastuuttomasti. Perustuslakimme mukaan valtiovallalla on vastuu kuntien velvoitteiden ja rahoituksen tasapainosta.

Kuntarahoituksen leikkauksen kohdentamisella hallitus pyrkii ilmiselvästi vauhdittamaan meneillään olevaa suurkuntahankettaan.

Näin hallitus yrittää saada osan kunnista vaikeuksiin ja hakeutumaan pakon edessä liitoksiin.

Taloudellista pakottamista keskusta ei hyväksy. Tällaisen peukaloruuvin käyttämisestä ovat myös oikeusoppineet varoittaneet.

On surullista, että kokoomuksen johdolla käynnistetyn valta- ja keskittämispolitiikan maksajiksi laitetaan palveluja tarvitsevat kuntien asukkaat. Tiukat ajat vaativat yhteisvastuuta, ei vastakkainasettelua ja hajottamista.

Tapani Tölli
kansanedustaja (kesk.) ja ent. kuntaministeri
Tyrnävä

KARI SALONEN

Vähäinen kiinnostus hakkuisiin johtuu monista asioista. Vain osa niistä liittyy unohdukseen tai muuhun tiedostamattomaan passivoitumiseen, Anne Matilainen ja Merja Lähdesmäki kirjoittavat.

Tavoitteena aktiivinen metsänomistaja

Maaseudun Tulevaisuus (MT 28.3.) toi esiin huolen Suomen talousmetsäpinta-alan heikosta käsittelyaktiivisuudesta.

Metsäntutkimuslaitoksen erikoistutkijan Kari T. Korhosen johtaman metsien inventointihankkeen mukaan jopa neljäsosa talousmetsistä on ollut täysin koskematta yli 30 vuotta. Tämä on kehityssuunta, jonka taustoista on syytä käydä laajempaa keskustelua.

Talousmetsien vähäinen hoitoaktiivisuus on noussut esiin myös Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa käynnissä olevassa hankkeessa, jossa keskitytään metsiin perustuvien arvoketjujen uudistumiseen Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla. Hankkeen yhtenä lähtökohtana on alueellisella tasolla yhdistää sekä metsänomistajien että yhteiskunnan asettamat tavoitteet metsien käytölle.

Aikaisempien tutkimusten perusteella tiedetään, että metsänomistajien tavoitteet moninaistuvat sekä metsien omistusrakenteen että yhteiskunnan arvopohjan muuttuessa.

Tästä ymmärrettävästi seuraa, että kaikilla ei ole halua tehokkaasti hakata metsiään vaan hoitotoimenpiteissä korostuvat esimerkiksi omaehtoiseen metsiensuojeluun tai metsien virkistyskäyttöön liittyvät näkökulmat. Eri käyttömuodot eivät myöskään välttämättä rajaa toisiaan pois.

Hakkuuaktiivisuuden lisääminen on merkittävä kansantaloudellinen kysymys. Tärkeämpää kuitenkin on se, missä määrin Suomen metsät ovat jatkossa aktiivisen päätöksenteon kohteena.

Kestävänä tavoitteena voidaan pitää sitä, että metsänomistajat tekevät lainsäädännön puitteissa tiedostettuja päätöksiä metsiensä käytöstä, liittyvätpä ne sitten hakkuisiin, suojeluun tai virkistyskäyttöön. Eri intressiryhmät voivat sitten omalta osaltaan yrittää vaikuttaa metsänomistajiin.

Metsänomistajien arvostuksissa olevat erot tuovat metsien käyttöön alueellista vaihtelua, joka kokonaisuudessaan tukee metsänhoidon monitavoitteisuutta.

Pohdimme Ruralia-instituutissa yhdessä käytännön toimijoiden kanssa keinoja, joilla helpotetaan metsänomistajien mahdollisuuksia hoitaa metsiään arvojensa ja tavoitteidensa mukaisella tavalla. Metsänomistajia haastattelemalla selvitetään myös talousmetsien hoitamattomuuteen johtaneita syitä.

Jo tässä vaiheessa tiedetään, että vähäinen kiinnostus hakkuisiin johtuu monista asioista. Vain osa niistä liittyy unohdukseen tai muuhun tiedostamattomaan passivoitumiseen. Jatkossa tavoitteena on kokeilla uusia palveluita, joilla tämän metsänomistajajoukon aktiivisuutta voitaisiin edistää.

Anne Matilainen
projektipäällikkö, MMM
Merja Lähdesmäki
tutkija, KTM
Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti

Eläinlääkäri saatava ajoissa

Kiitos Anni Tiuralle ajankohtaisesta eläinlääkärikirjoituksesta. Meillä täällä Selänteen kuntayhtymän alueella päivystysnumeron iloinen viesti tavoittaa kyllä kuulijan, mutta loppu on sitten masentavampaa kuultavaa.

Alueellamme on vain yksi eläinlääkäri päivystysaikana neljän kunnan alueella ja arkenakin vain 1,5 lääkäriä virassa. Se on auttamattomasti liian vähän alueen kokoon ja tilojen määrään nähden. Ja olisihan eettisesti oikein auttaa myös sitä auton alle jäänyttä koiraa ja kipeää kissaa.

Miten tähän on tultu? Se on pitkä tarina, eikä sen kertominen tunnu tässä kohtaa oikealta. Meiltä kyllä vaaditaan tarkkaa lääkekirjanpitoa ja jokaisen lipun ja lapun säilyttämistä. Kuntayhtymän puolesta sen sijaan ei huolehdita siitä, että apua olisi saatavilla kohtuullisen matkan ja ajan päässä, ja niin, ettei se ainoakin eläinlääkäri väsy työtaakan alle.

Tämä on mielestäni unohdettu täysin tässä oma napa-ajattelumallissa.

Ei eläinlääkärin auto navetan edessä aina merkitse akuuttia sairastapausta, vaan sitä tärkeintä: ennaltaehkäisyä. Jokainen karjatilan yrittäjä ymmärtää kiimankierron tärkeyden ja hyvän hedelmällisyyden. Miten tähän päästään, jos yksi tai yksi ja puoli lääkäriä ajaa ristiin ja rastiin isolla alueella kiireellisiä sairastapauksia hoitamassa?

Ei ilman yksityistä eläinlääkintäpalvelua mitenkään. Lisäksi eläinten hyvinvointituki aiheuttaa lisää paperitöitä ja sopimusten tekoa. Miten tehdä sopimusta, kun ei ole lääkäriä?

Tänä päivänä liian tarkkojen valvontojen sijaan olisi tärkeämpää paneutua oleelliseen: Toimivaan eläinlääkäripalveluun, joka pitkällä aikavälillä yleensä tarkoittaa myös pysyvyyttä.

Ettei karjanomistajan tarvitse miettiä niin kuin sen sarjakuvan lehmän: ”Tietäisinpä, mikä maha minulla on kipeänä.”

Parempaa odottaen,

Jaana Niskanen
Pyhäjärvi

4 000 rekallista puuta

Rekalliseen mahtuu noin 50 kuutiometriä puuta. 4 000 rekallista on kaksisataatuhatta kuutiometriä. Tähän puumäärään tarvitaan useamman keskikokoisen kunnan vuotuiset hakkuut. Sellutehdas pyörii tällä puumäärällä kuukauden.

Mäntykuidun kantohinta on keskimäärin noin 15 euroa kuutiometri. Neljästätuhannesta rekallisesta saa siis metsänomistaja kolme miljoonaa euroa, joka on suomalaisen metsäyhtiön pääjohtajan vuosipalkka.

Jos edellä mainitut rekat ajavat sadan metrin välein, siitä tulee jono, joka ulottuu Helsingistä Vaasaan. Tässä on siis johtajan vuosipalkkaan tarvittava puumäärä laskettuna kantohinnoin.

Tehdashintahan on moninkertainen kantohintaan verrattuna, ja tehdashinnoin laskettuna tarvitaan puuta vain reilut 1 000 rekallista.

Olisikohan kohoavien kustannusten kanssa kamppailevilla metsäyhtiöillä löydettävissä kantohinnan lisäksi mitään muita säästökohteita?

Nykyinen hallitus ensi töikseen nosti puun myynnin verotuksen 30 prosenttiin ja ilmoitti samalla, että työn verotusta ei kiristetä.

Kasvaako metsä ilman työntekoa? Kyllä se jotakin kasvaa. Mutta jos metsistä pidetään huolta ja halutaan tuottaa tukkipuuta, metsässä on todella paljon töitä alkaen istutuksesta ja sen jälkeisistä useista taimikon hoitokerroista.

Myös osinkojen verotus nousi 30 prosenttiin, mutta niistä tuloista on veronalaisia vain 70 prosenttia ja näin lopullinen vero on 21 prosenttia. Mitähän se ”työ” tässä tapauksessa on, jota ei sovi verottaa.

Metsänhoidon harrastelija

Moninkertaista verotusta

Veroa peritään monilla tavoin ja monta kertaa jopa samasta kohteesta.

Tilapäisiksi markkeeratut verot jäävät pysyviksi ja oheen voi lisätä vielä joku verosysteemi.

Miten päästään näistä tilapäisveroista oikeampaan menettelyyn? Kun tilapäisveroa suunnitellaan, olisi heti ilmoitettava, mikä on sen viimeinen käyttöpäivä. Se on siinä.

Toinen käsittämätön verokukkanen on sähkövero, jota peritään siirtoverkkojen laskuissa. Se lisätään siirtomaksuihin. Kaikista näistä maksetaan arvonlisäveroa nyt 23 prosenttia. Siis myös veron osuudesta.

Miten tällaiseen menetelmään on päädytty tai päätetty?

Vai onko menetelmä sähköntoimittajien oma keksintö?

Ritva Salonen
Mäntsälä

Pellon anti

Valon voittaessa
kevään koittaessa
maamies alkaa taukotyöt

Aika rientää, puut jo lehtii
väkisinkin kesä ehtii
avuks´ tulee pitkät yöt

Auringon lämmössä oras
varttuu,
korsi karttuu
tähkä täytensä saa

Suvi-sateen ropistessa
viljapellon lainehissa
parastansa tekee maa

Syksy saapuu
viljaa kaatuu
koneet jauhaa yötä päivää

Eikä silloin
maamies milloin
lepoa saa hetken häivää

Vasta sitten
tauko koittaa
kun lumi peittää auranviilun

Mikäs nyt on olla tässä?
oman sadon särpimässä,
leipää leikkaa aimo siivun

Hilla-Elisa Sainio

Tasavertaisuutta

Lemmikkieläimet verolle ja merkki korvaan, kuten tuotantoeläimille. Tulisi valvonta yli- ja alihoitamisesta.

Tasausta

Amaryllis

Meillä olisi 7 kuukauden ikäinen ay-sonni tilanpuutteen vuoksi myytävänä ja tiineysongelma voisi olla ratkaistu. **Mv**

Surullista

Surullista, jos ”omat koirat purevat” vaaleissa ikääntyviä ja kaikkensa antaneita poliitikkoja. Vieläpä olemattomin perustein taktikoiden.

Ikärasismiako?

Suuri hätä

Hätäkeskus on velvollinen etsimään eläinlääkärin, jos päivystysnumero on pois käytöstä. Eli soitto 112. **Apua löytyy**

Hävettääkö?

Luulisi suomalaisia lihafirmoja hävettävän, kun lukevat tilastoja eurooppalaisista hinnoista. Pitääkö Suomen teuraiden aina olla pahnan pohjimmaisia.

Lukutaitoinen

Asiaa

Anni Tiura! Kirjoitit todellakin asiaa. En itse ole onneksi joutunut kyseiseen tilanteeseen, mutta kyllä se arkipäivää tänä päivänä on. **J52**

Hei herra Snellman

Vapun jälkeen olisi poikia lähdössä teuraaksi täältä Napapiirin pohjoispuolelta.

Tuletko hakemaan?

Liika on liikaa

Nyt nämä laajentajat uupuvat. Eikö se ollut tiedossa jo etukäteen? Vastuu kannetaan itse.

Pieni mutta onnellinen

Puheenjohtajia

Maalaiset. Teille ja keskustalle olisi parasta saada Riikka Manner pomoksi. Fiksu ja filmaattinen. **Vanha fossiili**

Perhossa asuva keskustalainen. Lopeta se Väyrysen nolaaminen, kuten teit uutisissa. Väyrynen on ainoa mahdollisuus.

Yritä tottua siihen

Keskusta tarvitsee nuoren naisen ehdokkaaksi kokoaman nuorten ja naisten äänet. Keskusta liian vanhoillinen.

Uudistuttava

VIERASKOLUMNI

Kehysriihestä myönteistä palautetta

Tuore kehysriihi osoitti kuuden puolueen hallituksen toimintakyvyn ja halun kantaa vastuuta haastavassa taloustilanteessa. Jokainen joutui taipumaan kompromisseihin. Vaalilupauksiakin jouduttiin lakaisemaan maton alle, koska isänmaan etu sitä vaati.

Kehysriihen toimenpiteillä valtion velkaantumiskierre taittuu ja luottamusta Suomen talouteen vahvistetaan.

Vajaan vuoden sisällä Jyrki Kataisen hallitus on päättänyt yhteensä noin 5 miljardin euron sopeutustoimista.

Palaute kehyspäätöksestä on ollut myönteistä, vaikka säästöt eivät tunnu kenestäkään mukavilta. Yhtään turhaa leikkausta tai korotusta ei tehty, eikä yhtään tarpeellista jätetty tekemättä.

Kiistelyllä arvonlisäveron yhden prosentin korotuksella kerätään puolet uusista veroista. Nosto jakautuu niin laajalle pohjalle, että vaikutus yksittäisten perheiden arkeen on hyvin pieni.

Kehysriihen päätöksissä korostuu oikeudenmukaisuus. Suurituloisimmat osallistuvat talkoisiin aiempaa enemmän ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevilta ei leikata. Myös sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta vahvistetaan – emme voi elää yli varojen lastemme kustannuksella.

Vain säästämällä ja veroja korottamalla Suomi ei nouse taantumasta. Kehysriihessä tehtyjen päätösten parhainta antia ovatkin uuden kasvun luomiseksi ja pk-yrittäjyyden tukemiseksi suunnatut merkittävät panostukset. Suomen kilpailukykyä on lisättävä ja yrityksiä on aiempaa enemmän kannustettava kasvamaan, kansainvälistymään ja luomaan uusia työpaikkoja.

Yrityksille luodaan kasvun kannusteita muun muassa verohelpotuksin ja tuplaamalla investointien poisto-oikeudet väliaikaisesti vuosiksi 2013–2014.

Käyttöön otetaan myös määräaikainen kasvuyrittäjyyskannustin, jossa tehdystä sijoituksesta puolet voi vähentää saman vuoden pääomatuloverotuksessa. Menestyvät yritykset ovat Suomen etu – tarvitsemme Suomeen ja suomalaisiin investoivia yrityksiä.

Kataisen hallitus pitää nuorille antamansa lupauksen. Huomisen hyvinvoinnin rakentajiin panostetaan. Liian moni peruskoulun päättävistä nuorista jää ilman koulutuspaikkaa tai keskeyttää opintonsa. Kokonaan työn ja koulutuksen ulkopuolella on jopa 40 000 nuorta. Näin ei voi jatkua.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan toteuttamaan nuorten yhteiskuntatakuu eli turvaamaan jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, opiskelu-, työpaja - tai kuntoutuspaikka.

Kehysriihessä sovittiin, että nuorten yhteiskuntatakuu saa lisäpanostuksia muun muassa oppisopimuskoulutukseen, työpajatoimintaan sekä etsivään nuorisotyöhön. Myös ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijapaikkojen määrärahoihin esitetään korotusta.

Kehysriihen päätöksillä hallitus vei Suomea monta harppausta eteenpäin. Olemme kuitenkin jo uusien haasteiden edessä. Huoltosuhteen heikkeneminen ja työväestön supistuminen muuttavat Suomea seuraavien vuosien aikana.

Hallitus on jo ryhtynyt toimiin, nyt tarvitaan vastuunkantoa ja uskallusta laajemminkin.

LENITA TOIVAKKA
on kokoomuksen kansanedustaja.

lenita.toivakka@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Syötkö lammasta pääsiäisenä?

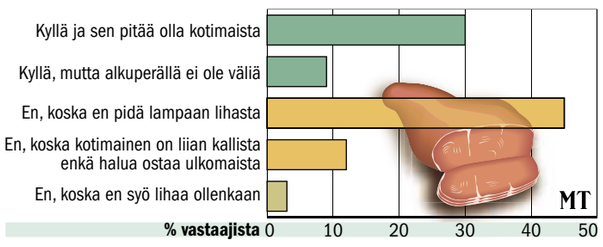

Lammas on suosittu pääsiäisliha

Noin 40 prosenttia viikon kysymykseen vastanneista aikoo syödä pääsiäisruuaksi lammasta. Suurin osa lampaansyöjistä suosii kotimaista. Sitä kannattaa pyytää ajoissa, muistuttaa Lammasta harva se viikko.

”Kotimaista lammasta saa, kun on ajoissa liikkeellä. Lampureiltakin voi tilata teurastamossa teurastettua, jonka noutaa sitten joko itse tai lampuri tuo teurastamolta suoraan vakumoituna tai lootassa. Hyvää on. Monet lampurit myyvät jo nyt ensi vuoden karitsoja, joten kannattaa tehdä varaukset ajoissa.

Lampaasta ei jää mitään hukkaan. Niskasta tulee ihana lammaskaali ja muista osista saa vaikka mitä herkkuja.

Ulkomaista lammasta en käytä, kun kerran söin sellaista ja oli niin pistävän makuista. Sittemmin kuulin että uusseelantilaiset dippaavat lampaansa joihinkin loisaineisiin säännöllisesti, mitä ei Suomessa tehdä.”

Lankafani syö lammasta muttei tänä pääsiäisenä.

”Olen jo syönyt palvattua lampaanlihaa hiljattain, lähiruokaa luomuna, ai että oli hyvää! Pääsiäisenä syömme kasvisruokaa, koska tyttäremme tulee käymään ja hän ei syö lihaa. Lähiseudulla on tuottaja, joka myy tilalta omia lammastuotteita: lankaa, lihaa ja taljoja. Kannatta tutustua - näitä on nykyään siellä täällä kun ottaa asioista selvää!”

Nimimerkitön vastaaja muistelee seinäkuivattua lampaanlihaa.

”Nuoruudessa meillä oli kotona lampaita ja niiden lihaa syötiin pääasiassa.

Sopivasti suolattu ja talvella ulkona seinäkuivattu lampaan lapa tai reisi on tosi hyvää. Sitä syö keväällä herkästi niin, että janoon meinaa haleta vedestä. Seinäkuivaa oli monesti heinäntekoaikaan heinäpellollakin leivän kans syötävänä ja hyvin jakso.”

Yli 40 prosenttia vastasi, ettei lampaan maku miellytä.

Sirpa kirjoittaa: ”Lammas antaa jo villansa, maku ei ole mieluisa itselleni. Jos söisin: ehdottomasti kotimaista, kuten muussakin ravinnossa jos vain on mahdollista. Suomalainen ruoka on parasta!”

”En syö pääsiäisenä lammasta, pakanoiden herkku! Kalaa ja mämmiä, ruisleipää”, ilmoittaa Lamatuli/22v

Villiä luomua suosii riistaa. ”Vaihtoehdoista puuttui kohta ’en, koska syön muuta lihaa pääsiäisenä’. Pidän kyllä lampaasta, mutta se ei ole läheskään välttämätön ruoka minun pääsiäispöydässäni. Hirven- ja peuranliha ovat vakiomuonaa minun pöydässäni niin pyhänä kun arkena – luonnollinen vaihtoehto metsästäjäperheessä!”

Nyt kysytään nettiyhteyksistä

Millaista nettiyhteyttä käytät? Vastaako tarjonta tarpeisiisi? Kerro kommentissa kokemuksesi.

HENRIK SCHÄFER